



Ὁ περίφημος Ἅγιος Κυπριανός, Ἐπίσκοπος Καρχηδόνος (200/210-258), μέγας Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ Συγγραφεύς, ἐμαρτύρησε ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ (253-259), τὴν 14η Σεπτεμβρίου 258.

Ἡ μνήμη του ἐωρτάζεται πάντοτε τὴν 16η Σεπτεμβρίου.



Πανάρχαια Συνήθεια ἡ Ἀλληλοβοήθεια τῶν Ἐκκλησιῶν*

ΤΑ ΜΕΣΑ τοῦ 3ου μ.Χ. αἰῶνα στὴν περίφημη Καρχηδόνα τῆς Βόρειας Ἀφρικῆς ἐκκλησιαστικὸς Προϊστάμενος ἦταν ὁ γνωστὸς Κυπριανός. Ὁ Κυπριανὸς προερχόταν ἀπὸ πλοῦσια καὶ ἐπιφανῆ οἰκογένεια συγκλητικῶν. Ἦταν γνωστὸς εἰδωλολάτρης, ἀλλὰ ἐπίσης γνωστὸς γιὰ τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὴν εὐρεία του μόρφωση. Ὅταν τὸ 246, σὲ ἡλικία περίπου 35 ἐτῶν, μεταστράφηκε στὸ Χριστιανισμό, εἶχε πιά τὴν εὐκαιρία νὰ ἀξιοποιήσει σωστὰ τὶς πολλαπλὲς ἰκανότητές του.

Στὸ σχετικὰ σύντομο μετέπειτα χρονικὸ διάστημα τῆς ζωῆς του, μέχρι τὸ μαρτυρικὸ γιὰ τὸ Χριστὸ θάνατό του τὸ 258, ἔθεσε ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ἑαυτό του στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς νέας του Πίστεως.

* * *

ΠΕΝΤΕ χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Μαρτύριό του ὁ Κυπριανὸς πληροφορήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Νουμιδίας (ποὺ βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν Καρχηδόνα πρὸς τὰ ἔσω τῆς Ἀφρικῆς, πέρα ἀπὸ ὅπου ἄρχιζε τὸ χάος τῆς «μαύρης» ἡπείρου μὲ τὸ πλῆθος τῶν φυλῶν), ὅτι ἄγριες ὀρδὲς ληστῶν ἐπιτέθηκαν στὴ χώρα καὶ ἄρπαξαν πολλοὺς Χριστιανοὺς καὶ τῶν δύο φύλων ὡς σκλάβους.

Ὁ Κυπριανὸς ὀργάνωσε ἀμέσως «λογία» καὶ ἔστειλε τὸ προϊόν τῆς στοὺς Ἐπισκόπους μαζί μὲ τὴν ἐπιστολὴν ποὺ ἀκολουθεῖ:

Ὁ Κυπριανὸς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Ἰανουάριο, Μάξιμο, Πρόκουλο, Βίκτωρα, Μοντιανό, Νεμέσιο, Νάμπουλο καὶ Ὀνοράτο.

Μὲ μεγάλη θλίψη ψυχῆς καὶ μὲ πολλὰ δάκρυα διαβά-



Ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς
Κυπριανός, Ἐπίσκοπος
Καρχηδόνας.
Τοιχογραφία (ΙΓ' αἰ.)
Τράπεζα, Ἱ.Μ. Πάτμου.

σαμε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ γράμμα σας, πὺ μᾶς ἔστειλε ἡ μέριμνα τῆς ἀγάπης σας γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὶς ἀδελφές μας πὺ αἰχμαλωτίστηκαν.

Ποιός δὲ θὰ ἐνιωθε πόνο μπροστὰ σὲ τέτοια τραγικὰ συμβάντα καὶ ποιός δὲ θὰ ἔκανε δικό του τὸν πόνο τοῦ ἀδελφοῦ, καθὼς λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συχαίρει πάντα τὰ μέλη»· καὶ σὲ ἄλλο χωρίο τονίζει: «τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενᾷ;»

Ἔτσι κι ἐμεῖς πρέπει τῶν ἀδελφῶν μας τὴν αἰχμαλωσία νὰ τῆ δοῦμε σὰν δική μας αἰχμαλωσία καὶ τὸν πόνο τῶν ἀπειλούμενων συντρόφων μας νὰ τὸν νιώσουμε σὰν δικό μας πόνο.

Ἡ κοινωνία τῶν πιστῶν ἀποτελεῖ ἓνα σῶμα καὶ γι' αὐτὸ ὄχι μόνο ἡ ἀγάπη ἀλλὰ καὶ τὸ καθῆκον τῆς πίστεως πρέπει νὰ μᾶς παρακινεῖ καὶ νὰ μᾶς δυναμώνει γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐξαγοράσουμε τοὺς ἀδελφοὺς μας πὺ εἶναι μέλη Χριστοῦ.

Ἐφόσον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συνεχῶς ἐπαναλαμβάνει «οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστέ καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;», πρέπει, κι ἂν ἀκόμη δὲ μᾶς παρακινεῖ ἡ ἀγάπη μὲ ἀρκετὴ ἐνεργητικότητα νὰ συμπαρασταθοῦμε στοὺς ἀδελφοὺς, νὰ σκεφτόμαστε ὅτι ὁ «ναὸς» τοῦ Θεοῦ ἔχει αἰχμαλωτιστεῖ. Δὲν πρέπει νὰ δείξουμε πολλὴ ἀναβλητικότητα, γιὰτὶ κινδυνεύουμε νὰ λησμονήσουμε ὅτι οἱ ναοὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ αἰχμάλωτοι. Ἀντίθετα πρέπει νὰ ἐντείνουμε ὅλες μας τὶς δυνάμεις, ὥστε νὰ καταφέρουμε τὸ συντομότερο δυνατὸ νὰ ἀξιωθοῦμε μὲ τὶς ὑπηρεσίες μας τῆ χάρη τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κριτῆ, Κυρίου καὶ Θεοῦ μας.

Καθὼς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέει «ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε», κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο πρέπει κι ἐμεῖς νὰ ἀντικρίσουμε τοὺς αἰχμάλωτους χριστιανοὺς ἀδελφοὺς μας καὶ νὰ τοὺς λυτρώσουμε ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῆς αἰχμαλωσίας, ἐφόσον καὶ Αὐτὸς μᾶς λύτρωσε ἀπὸ τὸν κίνδυνο τοῦ θανάτου.

Αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Κύριο, ποὺ μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τὴν ἐκδίκηση τοῦ διαβόλου, ποὺ μᾶς ἐξαγόρασε στὸ Σταυρὸ μὲ τὸ Αἷμα Του, ποὺ μένει καὶ κατοικεῖ μαζί μας, εἶναι ποὺ πρέπει μὲ ἓνα ποσὸ χρημάτων νὰ Τὸν ἀπελευθερώσουμε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν βαρβάρων [...].

Δὲν εἶναι δυνατὸν κάθε πατέρα ἀπὸ μᾶς νὰ μὴν τὸν παρακινεῖ τὸ συναίσθημα τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἡ συνείδηση τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης, ὅταν βλέπει ἐκεῖ κάτω τὰ παιδιὰ μας στὴν αἰχμαλωσία. Καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν κάθε σύζυγος νὰ μὴ νιώθει πόνο καὶ νὰ μὴν αἰσθάνεται τὴν ἀγάπη τοῦ γαμήλιου δεσμοῦ γιὰ τὴν γυναῖκα του ποὺ βασανίζεται ἐκεῖ κάτω στὴν αἰχμαλωσία [...].

Ὅλα αὐτά, μὲ ἀφορμὴ τὸ δικό σας γράμμα, συγκίνησαν τὴν Κοινότητά μας καὶ τὴν ἔκαναν νὰ νιώσει βαθὺ πόνο. Γι' αὐτὸ ὅλοι γρήγορα καὶ πρόθυμα κατέθεσαν πλούσια συνεισφορὰ γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς.

Πάντοτε ὅλοι ἀνάλογα μὲ τὴ δύναμη τῆς πίστεώς τους, συνεισφέρουν γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Τούτη ὅμως τὴ φορὰ ἡ συνειδητοποίηση τοῦ μεγάλου πόνου ποὺ δοκίμαζαν οἱ ἀδελφοί μας στὴν αἰχμαλωσία τοὺς ἄναψε σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ τὴν ἐπιθυμία γιὰ σωτηριώδη ἔργα.

Ὅταν ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιό του λέει «ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με», δὲ θὰ μᾶς δώσει μεγαλύτερη ἀμοιβὴ γιὰ τὴ συμπαράστασή μας ὅταν θὰ πεῖ «ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἀπελευθερώσατέ με»; Ἐφόσον πολλὰ φορὲς εἶπε «ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς με», πόσο μεγαλύτερη ἀξία θὰ ἔχουν τὰ λόγια Του τὴν ὥρα τῆς Κρίσεως ὅταν θὰ παίρνομε στὴν ἀμοιβὴ καὶ θὰ μπορεῖ νὰ μᾶς πεῖ: «Ἦμουν στὸ κάτεργο τῆς αἰχμαλωσίας τῶν βαρβάρων καὶ κειτόμουν δεμένος. Καὶ ἀπὸ ἐκείνη τὴ φυλακῇ τῆς δουλείας μὲ ἀπελευθερώσατε!»



Ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς
Κυπριανός, Ἐπίσκοπος
Καρχηδόνας.
Τοιχογραφία (ζ' αἰ.).
Κατακόμβη Ἁγίου
Καλλίστου, Ρώμη.

Τέλος, σᾶς εὐχαριστοῦμε γιατί μᾶς δώσατε τὴν εὐκαιρία νὰ συμμετάσχουμε στὴν ἔγνοια σας καὶ στὸ τόσο καλὸ καὶ ἀναγκαῖο αὐτὸ ἔργο τῆς ἀγάπης, μὲ τὸ ὁποῖο σπέρνουμε τὸ σπόρο τῆς ἐλπίδας μας, ἀναμένοντας ὅτι θὰ δρέψουμε τοὺς θαυμάσιους καὶ μεγάλους καρποὺς ποὺ θὰ προκύψουν ἀπ' αὐτὸ τὸ οὐράνιο καὶ σωτηριῶδες ἔργο.

Σᾶς στέλνουμε 100.000 σιστέρσια ἀπὸ τὴν ἐδῶ Ἐκκλησία, στὴν ὁποία προΐσταμαι μὲ τὴν εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ, ποὺ συνάχτηκαν ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς καὶ τὸ λαό. Τοῦτο τὸ ποσὸ μπορεῖτε νὰ τὸ μοιράσετε σύμφωνα μὲ τὴ δική σας εὐσυνειδήτη κρίση.

Τέλος, εὐχόμεστε νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν καὶ στὸ μέλλον παρόμοια συμβάντα καὶ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ νὰ προσ-

τατεύει τοὺς ἀδελφούς μας, ὥστε νὰ μὴ γνωρίσουν καὶ πάλι παρόμοιους κινδύνους.

Ἄν ὅμως γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς ἀγάπης μας συνέβαινε κάτι παρόμοιο, μὴ διστάσετε νὰ μᾶς ἐνημερώσετε μὲ γράμμα καὶ νὰ εἶστε βέβαιοι ὅτι σᾶς θυμόμαστε πάντοτε στὶς προσευχές μας καὶ ὅτι καὶ πάλι μὲ χαρὰ θὰ στείλουμε τὴν πλούσια προσφορά μας.

Παρακαλοῦμε νὰ θυμᾶστε κι ἐσεῖς στὶς προσευχές σας τοὺς ἀδελφούς καὶ τὶς ἀδελφές μας, ποὺ σ' αὐτὸ τὸ τόσο ἀναγκαῖο ἔργο τῆς ἀγάπης μὲ προθυμία καὶ χαρὰ συμπαραστάθηκαν, γιὰ νὰ εἶναι πάντα πρόθυμοι νὰ προσφέρουν τὴ βοήθειά τους.

Ἔτσι, γιὰ νὰ τοὺς ἀνταποδώσετε στὴν προσευχή σας τὸ καλὸ ποὺ ἔκαναν, σᾶς στέλνω καὶ τὰ ὀνόματά τους. Ἐπίσης, γράφω τὰ ὀνόματα τῶν συναδέλφων μου [Ἐπισκόπων] καὶ τῶν κληρικῶν ποὺ συνέπεσε νὰ βρίσκονται ἐδῶ καὶ νὰ δοῦν τί κάνουμε, καὶ οἱ ὁποῖοι γιὰ λογαριασμὸ τους καὶ γιὰ λογαριασμὸ τῆς Κοινότητάς τους ἔδωσαν

πολλά. Ἐτσι, κοντὰ στὸ κύριο ποσὸ ποὺ σᾶς στέλνουμε, προσθέσαμε καὶ τὸ ποσὸ ποὺ συγκεντρώθηκε ἀπὸ τοὺς παραπάνω. Τώρα εἶναι καθῆκον σας νὰ τοὺς θυμᾶστε ὅλους αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς μνημονεύετε στὶς προσευχές σας, ὅπως τὸ ἀπαιτεῖ ἡ πίστη καὶ ἡ ἀγάπη.

Σᾶς εὐχόμαστε, ἀκριβοὶ ἀδελφοί μας, νὰ εἶστε ἐν Κυρίῳ καλά. Νὰ μᾶς θυμᾶστε!***

(*) Ἡλία Βουλγαράκη, Καθημερινὲς Ἱστορίες Ἁγίων καὶ Ἀμαρτωλῶν στὸ Βυζάντιο, ἔκδ. β', «Μαῖστρος», Ἀθήνα 2002, σελ. 171-174.

(**) Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ, ἐπισκόπου Καρθαγένης, *Epistula LXII*, Ch. Bayard [ἐπιμ.-μτφρ.], *Saint Cyprien: Correspondance*, tome 2, Paris: Societé d'édition "Les Belles lettres", 2α ἔκδ., 1961, σελ. 196-199.

